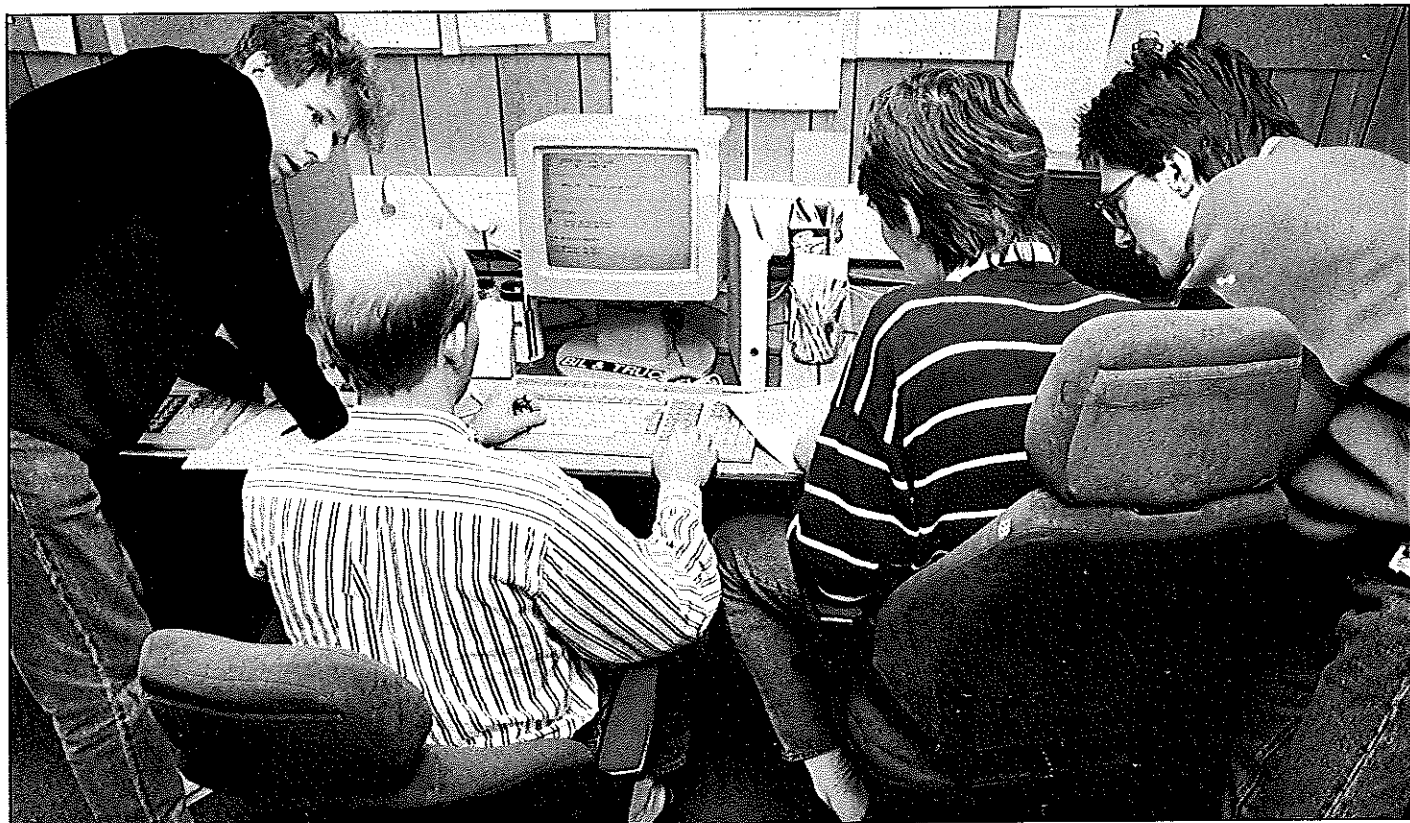

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 8/89

VOLVO

Återförsäljarnas helpdesk

Till jouten på Lindholmens egen datacentral ringer återförsäljare från hela Sverige för att få hjälp. Operatörerna på avd 8340 Datordrift lyckas också lösa de flesta problemen.

Om inte annat så talar antalet chokladkartonger man brukar få från återförsäljarna vid jul, för det. Mer om driften på Lindholmen kan du läsa på ...

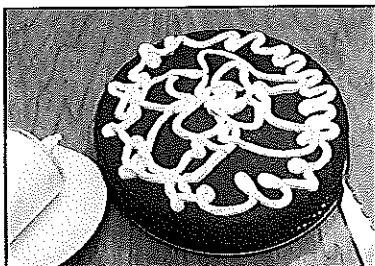
— SID 8-9 —

Bajten nöjd med fältstafetten

I år hade Volvo Data för första gången med ett damlag i rekordstora fältstafetten. Bajten hette både laget och maskoten.

— SID 6 —

Klubben som älskar kakor

På Lindholmen är det samling varje måndag. Klubben som dyrkar det goda, kakmonsterklubben, har möte.

— SID 7 —

Output renoveras för sex miljoner

Output på DA1N får nu en rejäl ansiktslyftning. När den är klar kommer godmottagningen och blankettförrådet att flytta dit.

— SID 3 —

Plastmugg snart ett minne blott

Snart, snart, slipper jag falla för frestelsen att utav ren bekvämlighet rycka åt mig en plastmugg med kaffe i förbifarten.

Nu har nämligen Volvo Datas skyddskommitté valt att göra samma sak som man tidigare har gjort på Volvo Svenska Bil, nämligen att spola plastmuggarna i pausrummen!

Keramikmuggar

Volvo Data har beställt kaffemuggar i keramik. Dessa muggar kommer att distribueras ut till sekretariatet på Volvo Data. Där kan du hämta en egen mugg om du nu inte har en sådan redan.

Även plastassietterna försvinner och ersätts av fat i keramik. Plastmuggarna i kaffeautomaterna blir dock kvar.

Och våra gäster då? Jo, de får dricka ur speciella gästmuggar. Diska? Ja, du sköljer ju ur din egen mugg, eller hur?

Volvo Data sparar inte bara miljön genom det här, utan även en hel del pengar. Bra initiativ!

ANNIKA LUNDBERG

En riktig hacker slår till

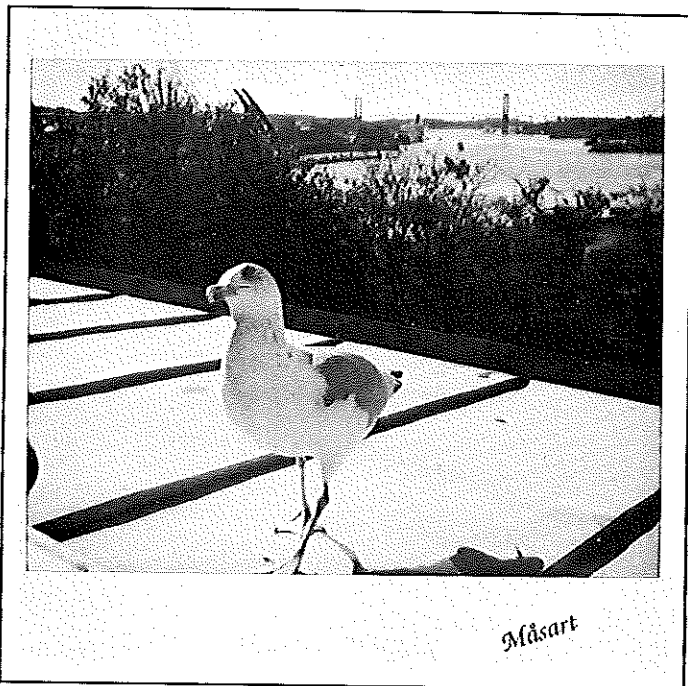
En riktigt hacker har anslutit sig till 8320:s trainee-gång högst upp på Lindholmen. Han lystrar till namnet Måsalt och bearbetar ljudligt och energiskt fönsterrutorna från utsidan.

Eftersom han tagit del av kursen lateralt tänkande ger han inte upp inför den till synes ogenomträngliga rutan utan tänker: Vad är det för bra med att rutan håller?

Vad han svarar vete fåglarna!

Om söndag skall vi ställa ut en egen terminal åt honom så alla övriga användare uppmanas att kontrollera sina filer extra noga på måndag. Glöm inte en extra backup på fredag.

I stället för ett banalt ID-kort identifierar sig Måsalt med ett karakteristiskt hål i foten.

Nya fakta på rökseminarium

Japanska icke-rökande kvinnor får oftare cancer än deras rökande män! Dessa något överraskande fakta presenterades på rökseminariet på Sörredsgården den 17/10

Efter den japanska undersökningen är det inte så att rökare (män eller kvinnor) kan andas ut. Det är snarare så att icke-rökande makar bör se upp.

Cancerframkallande

Det är nämligen mer cancerframkallande ämnen i den rök som bara sprids ut i luften än den som rökaren andas in själv.

Gunnar Thiringer från Yrkesmedicinska kliniken i Göteborg presenterade många tänkvärda fakta om rökningens konsekvenser, men den största moroten kom nog vid avslut-

Professorn har rätt, det går att sluta röka. "Fimpa till varje pris" är ett sätt.

ningen när "Fimpa till varje pris" presenterades.

Tävlingen fick i fjol mer än 13 000 svenskar att sluta röka, och i år satsar man på 20 000. En resa till Hawaii är högsta pris och 30 oktober sista anmälningssdag.

PER A J ANDERSSON

Stressade dataiter

Dataiterna är tydligen ett mer stressat släkte än vad man tidigare trott.

När Central Företagshälsovård för några veckor sedan gick ut till alla på Volvo Data och erbjöd dem en stresskurs fick man ett mycket stort gensvar. Hela 124 personer anmälde sig till stresskursen omgående!

Väljer ut

De fick alla sedan svara på en enkät, som ska hjälpa företagshälsovården att välja ut de mest stressade personerna till kursen.

För mindre stressade dataiter, planerar personalavdelningen ett seminarium om stress i mitten av november. Vill du veta mer om detta seminarium kan du kontakta Lars Poulsen på avd 2450 Personal.

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Redaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

I redaktionen: Per A J Andersson (praktikant), tel 66 77 35.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 1S Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 18 Redaktionskommitté: Företaget: Rolf Bäckström, Ingvar Gall, SIP: Leif Hägerström, CF: Ragnhild Westin. Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Ingvar Gall avd 2030, Pia Magnusson avd 2170, Arne Hasselgren avd 2210, Rolf Persson avd 2301, Margareta Pettersson avd 2450, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindelius avd 2602, Aleksander Ratz avd 2850, Anita Rasmusson avd 2980, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Douglas Lundqvist avd 8301, Lilian Orgmäe avd 8900. Sättning: Redaktionen Macintosh. Repro och tryck: Tryckeri AB Framåt, Göteborg.

Terminalen trycks på miljövänligt papper.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den 23 oktober.

Renovering i DA för sex miljoner

DA 1N håller på att få en rejäl ansiktslyftning. Lokaler för avd 2130 Input/Output renoveras för en kostnad av sex miljoner kronor.

Ett av målen med renoveringen är att automatisera jobbet på Output mer.

— Rullmataren till IBM 3800 var bara en början. På sikt kommer även rullmatare till våra lösbladsprintrar att installeras. Till detta kan man sedan koppla banor som transporterar de printade listorna till en automatisk inplatsningsmaskin, säger Bengt Brammesjö, chef för avd 2130.

Rena lyftet

— Rullmatarna var ett lyft för operatörerna som nu slipper en del jobbiga moment. Dessutom innebär rullmataren att en IBM 3800 kunde extallaseras, eftersom kapaciteten i

printern ökade med cirka 30 procent. Banorna kommer att innebära att man slipper bära omkring tunga pappersbuntar.

— I dag blir det ju en del, eftersom vi printar ut och lyfter 15 ton papper per vecka, och volymerna beräknas öka med 5-10 procent per år.

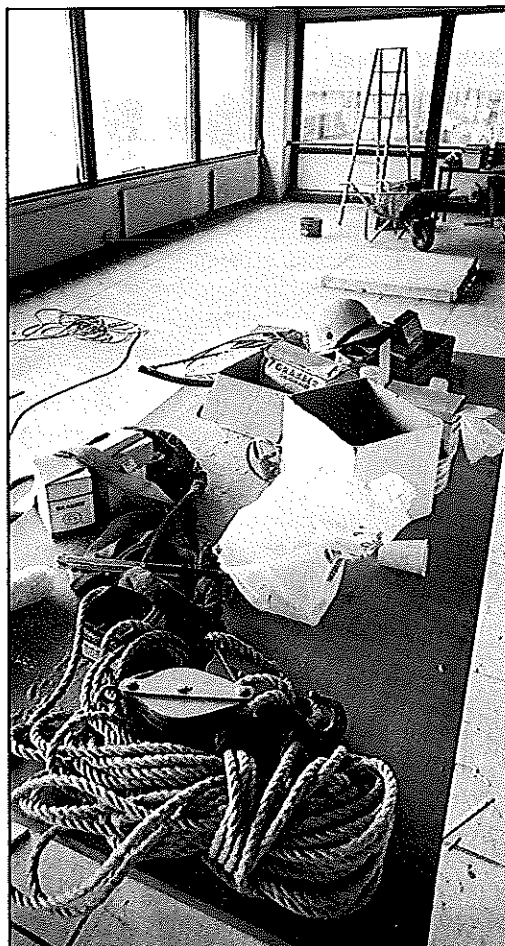
— Det blir mer övervakning än tidigare. Med de här förändringarna kommer vi att klara ökade volymer utan att utöka personalstyrkan.

I och med ombyggnaden kommer godsmottagningen och blankettförrådet att flytta upp från bottenvåningen i DA och slås ihop med expeditionen på Output.

— Kontorsmaterialförrådet blir kvar på bottenvåningen. Vi kommer att bygga om utanför DA 1N och göra en lastbrygga här.

Mest Output

Så mycket Input blir

Så här såg det ut när man byggde ett nytt kontorslandskap i DA 1N för dem arbetar på Output. I förra veckan var det klart (foto: Conny Nylén).

det inte i framtiden. Registreringen håller ju på att avvecklas och de som är kvar där ännu sitter på DA 2 tills vidare.

— Alltihop kommer att bli Output här. Alla ska kunna rycka in

överallt. Jobben blir förhoppningsvis roligare och mindre monotona. Det här är första etappen. Nästa steg är maskinhall 3 och Com-rummet.

ANNIKA LUNDBERG

Ny katalog

I november räknar man med att Volvos nya interna telefonkatalog ska vara klar. Den katalog vi då får i handen kommer att skilja sig en del från vad vi är vana vid.

Den är större än vanligt (nästan A4-format), inbunden, ohålad och med två spalter per sida. Den där blå A5-pärmen du har i din bokhylla kan du alltså kasta. Den behöver du inte längre. Så småningom är det meningen att även de "gula sidorna" ska ingå i telefonkatalogen.

Flyttplaner

Volvo Data håller på att undersöka möjligheten att flytta de enheter som i dag sitter på Eriksberg och Lindholmen till Torslanda. En sådan flytt kan bli aktuell tidigast vid årsskiftet 92/93. Ännu är inga beslut fattade.

Nya dräkter

Så här ser de nya dräkter ut som Volvo Datas receptionister i HD liksom alla receptionister på Volvo, bär numera, fr v Ulla Karlsson och Gullan Holmberg.

Dräkterna går i milda toner som matchar inredningens färger i HD-receptionen.

Lindholmens "nya kläder"

För en kostnad av cirka en miljon kronor har nu Volvo Datas kontor på Lindholmen renoverats på utsidan.

Teglet har bytts ut eftersom det nu var så gammalt (från 50-talet) att det hade börjat frysa sönder. Det trasiga teglet orsakade en del vattenläckage som nu förhoppningsvis ska ha försvunnit i och med renoveringen, enligt Lennart Fors på Lindholmen. Samtidigt har man passat på att tilläggsisolera för att få ner energikostnaderna.

ANNIKA LUNDBERG

DLI har fått ett fräschare yttre, vilket förhoppningsvis ska innebära ett slut på vattenläckaget (foto: Conny Nylén).

Volvo Data Syd:

Samarbete minskar avståndet

Turen har kommit till Volvo Data Syd i vår MMM-serie Uppriktigt sagt...

"Glada skåningar med en mer kundinriktad syn på databehandling och service än Volvo Data i övrigt" eller "den oregelbundet formade biten som inte riktigt passar in i Volvo Datas strikta pussel." Det trodde man på Volvo Data Syd, men vad sedan andra tyckte om dem, ja, se det...

— Med den senare bilden ville vi illustrera att vi är lite udda inom Volvo Data, berättar Björn Fovér, chef för avd 8230 Systemutveckling & förvaltning på Volvo Data Syd. "Okänt litet ADB-företag som inlemmas i Volvo Data."

— Okända, visst. Det arbetar ju över 650 personer i Göteborg och vi kan ju inte vara kända utav alla, säger Björn Fovér.

— Vår verksamhet riktar sig ju inte mot det traditionella Volvo, utan mot livsmedels-

sektorn, påpekar Bertil Henriksson, också från avd 8230.

— Vi är kända där vi behöver vara det. Vi bygger ju upp relationer där det behövs. Jag tycker det är lätt att skapa relationer med andra på Volvo Data. Folk är öppna för att jobba med oss, säger Anders Litsegård, chef för avd 8250 Marknadsutveckling inom Volvo Data Syd.

"Syd känns fortfarande utanför Volvo Data, de pratar mer om 'vi och de' än vad vi gör i Göteborg." "Udda, avsidet, men utför ett bra arbete."

— Vi talar sällan om oss som "8200", utan mer som Volvo Data Syd. Många här har nog svårt att se oss som en del av Volvo Data. Man inser naturligtvis att vi är organiserade under Volvo Data, men vi är så avgränsade från det övriga företaget.

— Men samtidigt diskuterar vi i ledningsgruppen på Syd de övergripande mål Volvo Data

har, säger Björn Fovér.

"Trevliga." "Trevligt gäng i sockerbranschen."

— Vi jobbar väl i livsmedelsnärare än i sockerbranschen, menar Bertil Henriksson.

— Vi arbetar mycket nära våra kunder och våra kunders verksamhet. Så vill vi arbeta. Samtidigt vill vi vara organisatoriskt självständiga. Detta kan ibland vara en svår ekvation, tycker Björn Fovér.

"Lätta att samarbeta med."

— Jag upplever att vi är ett öppet gäng och det speglar sig väl i samarbetet, säger Anders Litsegård.

— Datorflytten krävde en hel del.

Där gjorde man ett oerhört arbete, säger Björn Fovér.

"Ligger tio år efter när det gäller tankesätt."

— Vi ligger definitivt tio år före på vissa områden, t ex PC-sidan. Likaså är man inom övriga Volvo Data mycket bättre än Syd på vissa områden, tycker Anders Litsegård.

— Vi ska ju dra nytta av de specialkunskaper andra enheter inom Volvo Data har. Vi är små och har valt att jobba inom en bestämd nisch.

"Ett kompetent gäng med fln anda."

— Ja, vi har en god stämning på Volvo Data Syd. Ibland efterlyser man fler sociala aktiviteter, som vi kanske inte har så mycket av, säger Anders Litsegård. "Otröttligt hålliga. Försöker anpassa sig."

— Visst jobbar vi på att anpassa oss. Det stämmer speciellt när det gäller de administrativa rutinerna, säger Björn Fovér. "Deras kunder ringer aldrig till oss för hjälp, så de måste vara servicemänniskor med god kundkontakt."

— Vi har gamla etablerade kontakter med våra kunder. De har uttalat att de vill ha kontakt med just Syd, säger Anders Litsegård.

— Ja, vi har en mycket god kundkontakt, säger Bertil Henriksson.

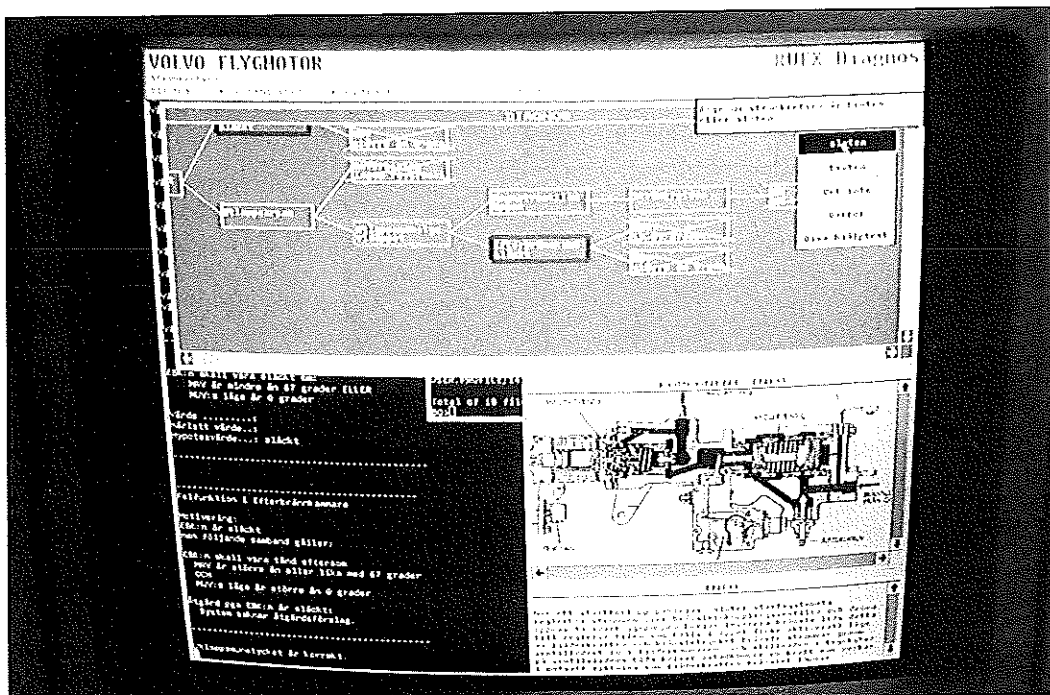
ANNIKA LUNDBERG

**Uppriktigt
sagt...**

— Hallå där, ni i Göteborg. Kan vi inte samarbeta ännu mer så att vi överbryggar avståndet mellan oss och blir av med "vi och de"-känslan? tycker fr v Anders Litsegård, Björn Fovér och Bertil Henriksson i Volvo Data Syds MMM-grupp (foto: Roony Johansson).

RUFEX är ett kunskapssystem för felsökning i flygplansmotorer och ett resultat av Volvo Datas AI-projekt som startade hösten 1986 (foto: Conny Nylén).

AI-projektet efter tre år: Satsning som givit resultat

För tre år sedan startade AI-projektet i och med att Volvo Data bestämde sig för att satsa rejält på att utveckla kompetens inom Artificiell Intelligens. Idag ligger Volvo Data mycket väl till jämfört med sina konkurrenter.

Artificiell Intelligens (AI) är ett lite spektakulärt samlingsnamn för några olika områden. Namnet myntades för 35 år sedan mycket med tanke på att få pengar till forskningsverksamhet. Områden som ingår i AI är kunskapssystem, naturligt språk, Planning, Robotics, Voice och bildbehandling.

Volvo Datas AI-projekt koncentrerade sig från början på kunskapssystem och i viss mån på naturligt språk (vi utvecklar en terminologidatabas tillsammans med Språkservice).

Etablerade

Idag är vi etablerade som concernens kompetenscenter inom AI/kunskapssystem. Intresset för vår verksamhet är också mycket stort. Vi har valt att koncentrera oss på några få applikationer. Detta har resulterat i projekt som vi nu utvecklar tillsammans med våra kun-

der inom diagnos, konfigurering och design.

FOX för diagnos

Vi har utvecklat ett diagnosskal som heter FOX, Funktionsorienterat expertsystem. Det utnyttjas även för dokumentation mellan konstruktion och service. FOX har vi hittills använt i två projekt:

- RUFEX för Volvo Flygmotor. Analys sker av avvikande händelser som loggats i Viggen-motorn under flygning. RUFEX är ett hjälpmedel vid denna analys och föreslår även åtgärder. Ett fåtal experts kunskap finns lagrade i en kunskapsbas, och denna plus lagrade bilder ger god hjälp vid felsökningen.

- FUNKEX för Volvo Personvagnar dokumenterar elsystem i personbil. Experterna på konstruktion daterar upp kunskapsbasen och den används sedan även av service. Systemet kommer också att användas för diagnos, för utbildning av ny personal och som underlag för information till serviceverkstäderna.

Problem som innehåller mycket kombinatorik kan vara lämpliga att lösa med hjälp av kunskapssystemteknik. Ett så-

dant projekt är TRAI (Truck AI). Nären lastbil skall specificeras har man att ta hänsyn till en mängd restriktioner, såväl tekniska som marknadsmässiga, och TRAI hjälper till att lösa dessa problem.

Konstruktionsstöd

DAISY står för Designers Assistant System och är ett konstruktionsstödsystem för Volvo Lastvagnar. Systemet ger en initial kravbild för den aktuella konstruktionen, givet att konstruktören för systemet anger detalj, funktionsgrupp eller placering på lastvagnen. Utifrån kravbilden väljer man material, komponenter och produktionsmetoder.

Ledande i världen

Vi var tidigt på det klara med att vi behövde utbildning för att komma den nya tekniken in på livet. Linköpings Tekniska Högskola tillhör de ledande i världen inom AI och där läste bl a Bo Olén in 25 poäng i AI/kunskapssystem. För att sprida tekniken till våra systemutvecklare, initierade vi samma utbildning på Chalmers och till våren att startar vi även en utbildning i Skolans regi.

MATS FOLKESSON

Ombygge av Bussars matsal uppskjutet

Alla som jobbar i DA kan även nästa år äta lunch i Volvo Bussars matsal i VB på samma villkor som hittills.

Volvo Bussar hade egentligen planerat att bygga om sin matsal och önskade då att Volvo Data skulle bidra till investeringskostnaderna med ett antal miljoner för att dataiterna skulle få äta där även i fortsättningen. Till detta har man på Volvo Data ställt sig något skeptisk.

Skjuts upp

Nu skjuter dock Volvo Bussar upp ombyggnaden av matsalen i VB ett år. Det är osäkerheten kring de nya skattereglerna för subventionerade luncher som gör att man vill avvakta.

Därför kan alltså Volvo Datas anställda fortsätta att äta i VB:s matsal även under 1990.

Önske- listan

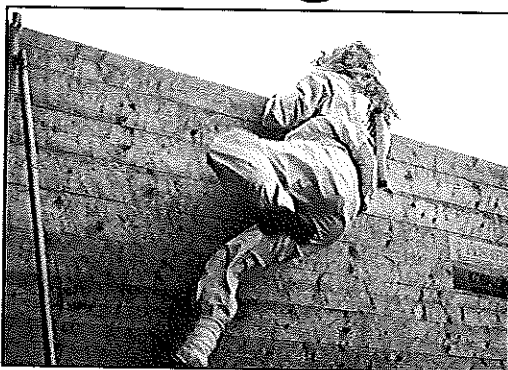
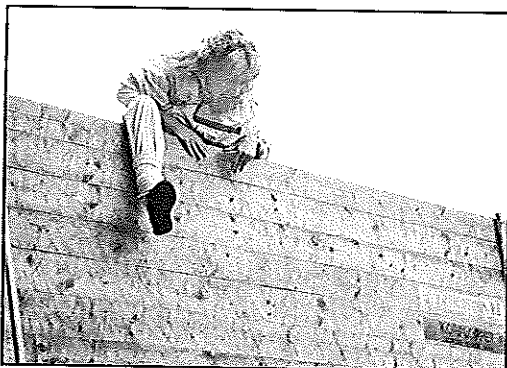
Konkret, vad vill du ska ha hänt som en följd av Människa-Maskin-Mening?

- "Att jag som ny ses som en tillgång."
- "Gör inte en duktig expert till administrativ chef. Vi behandlar idag dessa chefer oetiskt."
- "Skriv om produktmålen i strategierna. Skriv in kunskapsutvecklingsmål."
- "Att Volvo Data blir ett företag, inte som nu Mini- och Stor Dator Volvo."

Hur nå dit? Kontakta Berit Sernbo, memoid: VD.Sernbo, med dina idéer.

Damlaget om årets Fältstafett:

"Jättekul! Det här gör vi om!"

Upp var det, över och iväg! Camilla Krantz i Bajten visar hur man besestrar det fruktade planket.

De var i år fler än någonsin, dataitlagen som försökte ta sig runt Fältstafettens sju sträckor. Och sänar som på en överväxling lyckades alla lagen ta sig i mål.

Snabbspringarna på 2500 blev återigen snabbast på Volvo Data, men gladast var man nog ändå i Bajten, vårt första damlag.

— Det här var ju roligt, det här ska vi göra om, kom det unisont ur Bajten-struparna. Laget, hämtat ur avdelningarna 2310

och 2340, gjorde en fin debut och hamnade till slut bland lagen i den bästa tredjedelen i klassen.

Fast Lena Elisson på 2350 var ändå värre. Hon deltog i det blandade Volvolaget Volvo Maximal som sprang och rodde hem hela damklassen!

Bakom namnet Volvo Data Teknik dölde sig åtta löpare från 2500 som också i år blev bäst på Volvo Data. Fjolårets dopningsteknik med analoga stenciler tycktes ha slagit väl ut även i år, för de var endast fyra sekunder från pris och 50:e plats. Och nog var här flera som

sa att de visst hade kunnat ta ut sig lite till!

I år hade antalet deltagare slagit rejält i taket, och 140 anmälda fick nej från arrangörerna. Bland annat drabbade detta det tilltänkta laget från 8300. Men det var ändå gott om dataiter på språng: sex rena Volvo Data-lag och två ytterligare från P2 Data.

Flamingofödsl

De sju sträckorna är en del av traditionen, och dem ruckar man inte på så lätt. Det finns dock tillfällen då... Rodden hade nämligen fått en ny korta-

re sträckning, orsakat av Slottsskogens första flamingofödsl på över tjugo år!

Rodden är annars en av de mer publikknipande sträckorna, med tanke på de rundbottade öskar som används. I- och urstigning är bara i sig ett litet äventyr. Och trängseln ute på Stora Dammen brukar föra med sig diverse förändrade placeringar.

Fast när duon från 2200:s lag, Gunnar Karlsson och Hans Orrheim, på söndag tog sig runt hade de fritt spelrum, sist efter första sträckan som de var. Trots detta var de nära att missa stranden på ingång, och bara Gunnars resoluta famntag om det näraliggande trädet räddade situationen.

Övermäktigt motstånd

Kerstins Drängar (avd 2960) fick i år övermäktigt motstånd från flera håll. Inte nog med att det nykomponerade laget Poolarna från övriga 2900 gick och tog hem Volvo Data-ligan i deras gemensamma startgrupp.

Nej, nu fick man också hård konkurrens om benämningen mesta poplag från sammanslutningen "Signe's Grabbar" alias 2200 Volvo. Specialutformade gröna tröjor och specialutnämnda chefsstränare och hejklacksledare kan göra de mest vältränade motståndare gröna av avund.

P2 Datas två lag sprang mot varandra och med olika lycka. Systemgänget hann precis i mål som trea av de våra dataitlag.

P2 Data Teknik diskvalificerades däremot för överväxling i samband med rodden.

Volvo Data Teknik hette de i år, 2500, och de blev "som vanligt" bäst.

Poolarna från 2900 kammade oväntat hem andraplatsen på Volvo Data.

P2 Data System undvek det andra P2 Data-lagets öde att bli diskat.

Kerstins Drängar kastar sig ut på Stora Dammen. Notera ballongen!

Resultatlista Volvo Data:

1. Volvo Data Teknik 31.45 (51:a plats)
  2. Poolarna 33.15 (104:e plats)
  3. P2 Data System 36.07 (327:e plats)
  4. "Signe's Grabbar" 36.09 (199:e plats)
  5. Kerstins Drängar 36.56 (217:e plats)
  6. Bajten 40.58 (217:e plats)
  7. Konsultgruppen 43.45 (53:e plats)
- Diskvalificerade: P2 Data Teknik

Observera att placeringarna inom parentes gäller inom den enskilda klassen — det fanns i år åtta stycken klasser. Därför går placeringarna inte att jämföra med varandra.

Men man kämpade hårt, vilket slutmannens stukade höger-tumme var ett gott bevis för.

I övrigt klarade vi oss utan

större blessyrer. Och den evigt återkommande mardrömmen hinderbanans plank avklarades av de flesta, förr eller senare.

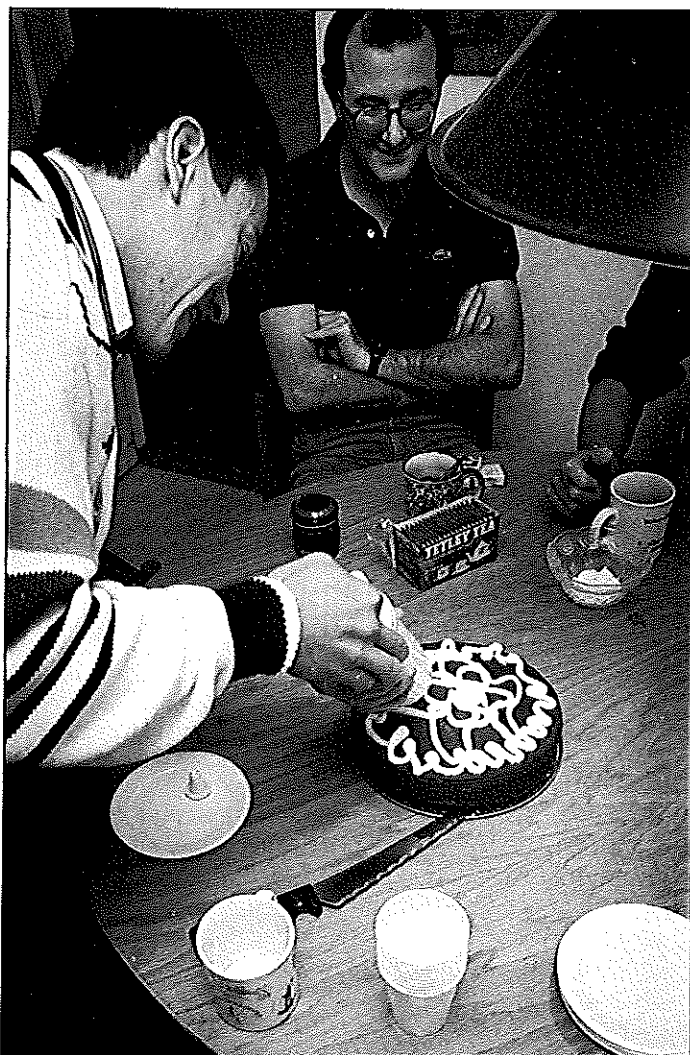
I år klarade sig Fältstafetten också utan regnväder, alla olycksbådande väderprofeter till trots. Ett par ynka droppar

gjorde inte en människa sur.

Text och foto:

PER A J
ANDERSSON

Kakmonstrarna på Lindholmen

Bagare Wårdh spritsar på, alltmedan Miklos Bajzath och de andra kakmonstrarna väntar på att få hugga in på lækkerheten. Måndagen är räddad (foto: Conny Nylén)!

Varje morgon är det hungriga, förväntansfulla miner i ett av pausrummen på Lindholmen. 8300:s kakmonsterklubb ska till att sammanträda.

Klubbens filosofi är enkel: göra så goda kakor som möjligt och sedan göra slut på dem. Enlig ett uppgjort schema har en i taget ansvaret att baka något gott till måndagen

— Han eller hon måste baka själv, utan att ta hjälp av någon respektive. Det är en viktigt regel. Skulle allt ha misslyckats måndag morgon, kan man — men först då — köpa sig fri från något morgonöppet konditori, säger Tomas Wårdh, dagens bagare.

Klubben har levt och verkat sedan efter semestern, och det är inga problem med aktiviteten. Tomas har fullt upp med att skriva in nya klubbmedlemmar på medlemslistan på väggen, alltmedan de andra kakmonstrarna (det heter faktiskt så!) låter sig väl smaka av hans banankaka.

— Mmmm! låter det unisont.

Fler klubbar på Volvo Data? Hör av er till Terminalen, så kanske vi kan presentera en sammanställning.

Kakmonsterklubben är inte den enda klubben på Lindholmen. Där finns innebandyklubben Framobakelit, med sina sammanträden på onsdagar och en hembrygdsförening med ölprovarkvällar ett par gånger om året.

En av de få

— Vår skivklubb kom dock aldrig någon vart, säger Douglas Lindqvist, en av de få i lokalen som ännu inte anslutit sig till de andra kakmonstrarna.

Bagare Wårdh har en egen förklaring till sin dundersuccé: — "Quick Whip" är hemligheten bakom det hela!

Och vi som sett hans gedigna handlag med den splitter nya (Tomas har just fyllt år) gräddspritsen kan inte annat än hålla med.

PER A J ANDERSSON

Receptet, Tomas?

— Jag tog bara vad som fanns i skåpet, mjöl, bakpulver och socker, jag hittade ett par ägg och 150 g smör, joxade ihop det, upptäckte fem bananer och så vidare. 200 grader i ugn tills det såg klart ut. Inte mer?!

— Och så Quick Whip!

Stenåldersmänniskan i datasamhället

Alla teknikframsteg till trots. Biologiskt sett är människan fortfarande rena stenåldern.

Därför blir det problem när vår kropp inte hänger med i vårt moderna samhälle.

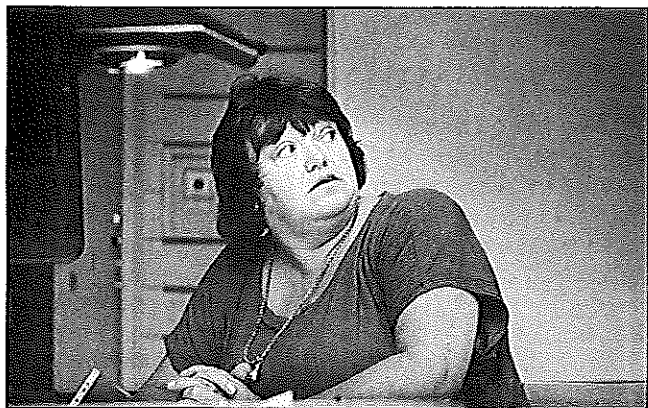
— Stenåldersmannen, vår förfader, dök upp för 10 000 år sedan. Sedan dess har vi inte ändrat oss ett dugg. Våra biologiska behov är exakt de samma som stenåldersmänniskans, berättade doktor Maggie Miller när hon i slutet av september höll ett seminarium på Volvo Data om

människan som ett biologiskt system — en helhetssyn på 90-talssvensken.

— Stenåldersmänniskan hade t ex stress under korta, intensiva perioder. Men de kvinnor som gick ut i arbetslivet i början av 70-talet och skött hem och barn vid sidan om har befunnit sig i konstant stress under 20 år.

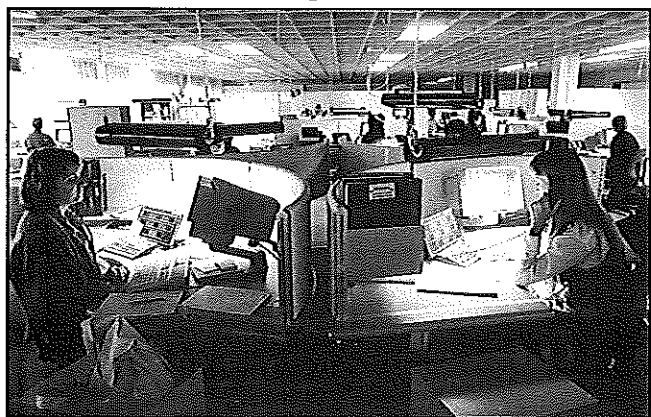
— Allting hänger ihop. Vi har var sin stressbägare. När bägaren är full, tål vi inte mer. Det är inte bara stressen i vår arbetsmiljö, utan i hela vår livssituation som bidrar, ansåg Maggie Miller.

ANNIKA LUNDBERG

Doktor Maggie Miller berättade om varför vi lider så av stress i vårt datoriserade samhälle (foto: Conny Nylén).

Växeln i nya lokaler

Nu har växeln flyttat in i det landskap där biblioteket satt förut, HD BVS. Titta gärna in om du har vägarna förbi, hälsar man från växeln, som också kan tala om att svarsfrekvensen har blivit sämre

och att man nu gör ett försök med speciella kundgrupper. Först är Svenska Bils kundgrupp där bl a Aila Vainionpää, Ann-Marie Rutgersson och Martine Ellertz kommer att ingå (foto: Conny Nylén).

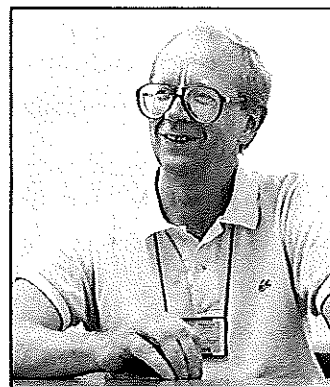
Jouren på Lindholmens egen data Här får återförsäljare

Hit ringer återförsäljare från hela Sverige. De vet att det här alltid finns någon som svarar. "Terminalen fungerar inte", är det vanligaste nödropet. Men operatörerna på 8340 Datordrift löser det mesta.

— Två år i följd har vi fått så många chokladkartonger att vi inte orkat äta upp allt, berättar en stillsamt glad Jorma Kallanvaara, chef för Lindholmens egen datacentral där man gör allt som man gör på IBM-sidan, fast i mindre skala och med DEC-maskiner.

Totalt 1 000 kunder anlitar 8300:s datordrift på Lindholmen. Bland dem finns VTS, Volvohandelns Affärssystem, Bilbiten, återförsäljare som Motoria, Bil & Truck, m fl.

På Lindholmen är det DEC-miljö (Digital Equipment) som gäller. Här finns cirka 30 datorer i alla möjliga storlekar, från VAX 8700 med kapacitet på 6 VUPS (Volume Unit per Second) till Microvax på 0,9 VUPS.

— Maskinerna blir bättre och bättre. Idag har vi mer programfel än maskinfel, berättar Jorma Kallanvaara.

kunden ringer. Och ringer de gör de. I snitt tar jouren emot ett samtal var tionde minut.

— Vi håller på att bygga upp

något som liknande Helpdesk. Men telefonnumren till vår jour, 674 97 och 674 98, är väl ännu inte lika kända som vad 670 60 är.

— "Terminalen fungerar inte" är väl det vanligaste problemet när kunden ring-er. Vanligtvis är det programfel det

handlar om, eftersom just återförsäljarna har egna maskiner, säger Jorma.

— Kan vi inte reda ut problemet per telefon, har vi möjlighet att koppla upp oss till deras maskiner via modem och på så sätt gå in och rätta till felet.

— Ofta har kunden svårt att förklara vad som är fel och då tittar vi själva efter, berättar Jorma.

En halv dag

— Ett samtal kan ta allt från en minut till en halv dag, om till exempel systemet har kraschat.

— Vi förlogg över alla samtal. På så sätt kan vi gå tillbaka och se om det är någon som har ovanligt mycket problem. Då är det kanske utbildning på stället som behövs.

— Vi utbildar kontaktpersoner ute hos kunderna som vi kan vända oss till i första hand. Det brukar fungera bra och kundernas kontaktpersoner är ofta mycket intresserade.

Tio minuter

— Vi har lika hög tillgänglighet som på IBM-sidan, men så tar det bara tio minuter att starta en Digital-maskin efter ett avbrott, berättar Jorma Kallanvaara.

— Styrkan med DEC är att vi kan köra ett program genom hela spannet, från den minsta VAX:en till den största. Alla datorerna ligger i samma nät och vi kan nå dem alla från en och samma terminal. Nu kommer detta även på IBM-sidan.

Jour för återförsäljare

På 8340 Datordrift arbetar åtta personer. Av dem håller fem operatörer i jouren för de 40 återförsäljare som finns i Sverige och de två som finns i Norge.

Jouren är igång nästan dygnet runt, mellan klockan 06.00 - 22.00. För att få det att gå ihop jobbar man i två skift. Det finns alltid någon som svarar när

central:

Säljare från hela Sverige hjälp

I princip fungerar driften på Lindholmen som Datacentralen i miniatyr.

— Vi gör allting som man gör på IBM-sidan, fast i mindre skala. Men här måste alla klara av alla bitar. Operatörerna får lära sig att t ex uppgradera operativsystem och skriva kommandofiler.

Utvecklas

— Steget mellan operatör och systemerare är litet. Här har operatörerna verkligen möjligheter att utvecklas.

— Så har vi heller inga problem att få folk. Däremot har vi problem att behålla dem, eftersom de flesta får tjänster som System Managers eller liknande efter att ha jobbat här, berättar Jorma.

Lång tid att lära

En av nackdelarna är att det tar lång tid att helt lära sig jobbet.

— Det tar cirka 1 - 2 år. Den nyanställda måste ju lära sig allt och det är rätt mycket. De tre första månaderna får han inte svara kunderna i telefon, utan istället hänga med en mer erfaren arbetskamrat för att lära sig.

— Skiftjobbet är naturligtvis en annan nackdel. Nu kommer det nya produkter, som gör att vi försöker gå ner till mer obemannat, t ex genom att kunna starta en maskin hemifrån på helgerna, säger Jorma.

Många kundkontakter

Den nära kontakten med kunderna tycker Jorma är viktig och stimulerande.

— Jag har ju själv jobbat på IBM-sidan tidigare och fördelen här är att man lär känna kunderna mer och mer. Det blir mer personliga relationer här.

— Två år i följd har vi fått så många chokladkartonger att vi inte orkat äta upp allt. Det har kommit från kunder över hela Sverige. Det är roligt att de uppskattar vårt arbete, tycker Jorma.

På Lindholmens DEC-drift har man jour större delen av dygnet. Hit ringer återförsäljare från hela Sverige när de behöver hjälp. Operatörerna som sitter här får vara beredda på olika problem hela tiden. Här finns det inga standardsvar och det kräver en hel del. Det tar ungefär ett år innan en nyanställd har kommit in i jobbet så pass att han på egen hand kan ta hand om kunderna. Längst bort Johan Wahlström och närmast Kjell Andersson (foto: Conny Nylén).

ANNIKA LUNDBERG

U-hjälp på Volvo Data

Volvo Data har numera en egen u-hjälpskommitté som jobbar under Volvoanställdas uhjälpsförening, VUH.

Med i Volvo Datas kommitté är Ramon Nurman på avd 2960, Margareta Pettersson på avd 2450, Solveig Nilsson, avd 2980 och Pia Rasmusson, avd 8350.

U-hjälpskommittén kommer nu att bl samla in pengar till Volvo Datas första "egna" biståndsprojekt. Pengarna kommer att via Röda Korset gå till två stycken källor i Etiopien. Mer om detta i kommande nummer av Terminalen.

Ännu ett SLA-avtal i hamn

Datacentralen och Volvo Transport AB har slutit ett s k Service Level Agreement (SLA), ett avtal som reglerar den service kunden kräver när det gäller öppettider, tillgänglighet, svarstider, backup, säkerhet, mm.

Tidigare har Volvo Parts och P2data slutit liknande avtal med datacentralen.

"Prata Volvo" på 2600

På 2600 CAE/TMS planerar man att sparka igång en egen "Prata Volvo"-serie med inbjudna föreläsare från olika kunder.

Detta för att skapa en bättre förståelse för sina kunders problem, behov och önskemål.

Först på plan är Volvo Personvagnar som ska berättat om sin marknad, konkurrenter, lönsamhet och utveckling.

2500 ADB-teknik mot väggen: 'Teknikdårar' på gott och ont

2500 ADB-tekniks MMM-bild av hur de trodde att andra såg på dem var inte smickrande för 2500. Eller vad sägs om "Icke-sociala, verklighetsfrämjade teknikdårar som har ett konstigt språk, älskar sina terminaler men är bäst på det de gör, när de gör det!"

Genom Människa-Maskin. Mening fick man på 2500 en blandad respons från andra avdelningar på Volvo Data.

— Vi är inte helt omedvetna om våra svagheter. Kritik ska vi ta åt oss och använda så att vi blir ännu bättre, säger Tomas Svensson, chef för 2500 ADB-teknik.

"Tekniksspecialister, som älskar sina "burkar". "Befinner sig mer i burken än i verkligheten. Kom ut!" "Deras bild stämmer."

— De flesta har ett stort intresse för sitt arbete, är engagerade och motiverade, säger Tomas Svensson.

— Burken är bara symbolen för arbetet, säger Henrik Holst.

— Problemet på ett företag som Volvo är att vi kommer långt från produktionen. Ofta är det tekniker som talar med tekniker, säger Inge Forsberg. "De är inte medvetna om att de är till för kunderna och inte enbart för tekniken."

— Det hoppas vi att vi är, även om vi brottas mycket med tekniska problem. Vi jobbar på att förbättra kontakterna med kund, säger Tomas Svensson.

— Vi måste också förstå verksamheten bättre. Då kan vi ta fram bättre lösningar, säger Henrik Holst.

— Ju fler led det är mellan oss och slutanvändarna, desto svårare blir det att nå en bra lösning, säger Inge Forsberg.

"Duktiga tekniker som får för lite uppskattning." "Positiva och hjälpsamma, samarbetsvilliga."

— Mera sådant, säger Henrik Holst spontant.

— Jag tror det finns en posi-

Uppriktigt sagt...

Jodå, visst törs man på 2500 ADB-teknik komma ut i "verkligheten", eller åtminstone kika ut lite grand. Fr v Inge Forsberg, Helena Niklasson, Tomas Svensson, Henrik Holst och Ulf Linnarsson (foto: Conny Nylén).

tiv inställning till oss. Vi har mycket duktigt folk, säger Tomas Svensson.

"Anonyma".

— Det finns ju många enheter som vi inte jobbar med. Då är det naturligt att de upplever oss som anonyma.

"Helt vanliga, ofta mysiga människor."

— Oh ja, vi dricker t ex kaffe tillsammans...

"Gör de rätt saker?"

— Det är svårt att alltid vara alla till lags, men fler kontakter med kunderna minskar risken för att vi gör fel saker, säger Tomas Svensson.

"2550 flyttas till Verimation eller 2300."

— Det här är svårt att kommentera, men jag anser inte att 2550

ska flyttas till Verimation. Volvo Data ska behålla den kompetensen. Vad gäller dem som kan komma ifråga på 2300, så är det bättre att de flyttar över till oss istället.

"Flytta in 2090 under 2500."

— Det finns så mycket som 2090 Forskning och Utveckling, ska greppa över som inte platsar inom 2500:s verksamhet, säger Inge Forsberg.

— Ja, vi jobbar visserligen mycket ihop, men 2090 har en bredare ambition än vad vi har, säger Tomas Svensson.

"Vi har inga språksvårigheter gentemot dem."

— 2100, säger samtliga...

— Det finns en bok som heter "30 000 förkortningar" för dem som har svårt att förstå oss, säger Ulf Linnarsson.

ANNIKA LUNDBERG

V1-flytten lyckligt i hamn

Helgen den 13 - 15 oktober kavlade man på datacentralen upp ärmarna och flyttade V1-miljöns diskmassa på cirka 190 Gb från DA- till DB-huset.

Det var den största hårdvaruförändringen som hittills gjorts på Volvo Data, även om det mesta jobbet bestod av att flytta all data genom att först rensa diskarna från allt data och därefter ladda dem på nytt. Här gällde det verkligen att hålla tungan rätt i munnen så att man inte blandade ihop diskar och kassetter.

— Det gick fantastiskt fint. Vi gjorde bara ett misstag. Några printerfiler kom bort, men ännu har ingen efterlyst dem, berättar V1-flyttens projektledare Ingegerd Jansson på avd 2120 Driftteknik.

Överträffade planerna

Totalt tog det fem timmar att flytta själva diskarna. Klockan 7.15 på lördag morgon började man skruva ur diskar och kontrollenheter. Klockan 12 var alla diskar flyttade och inskruvade, vilket överträffade de mest optimistiska planerna.

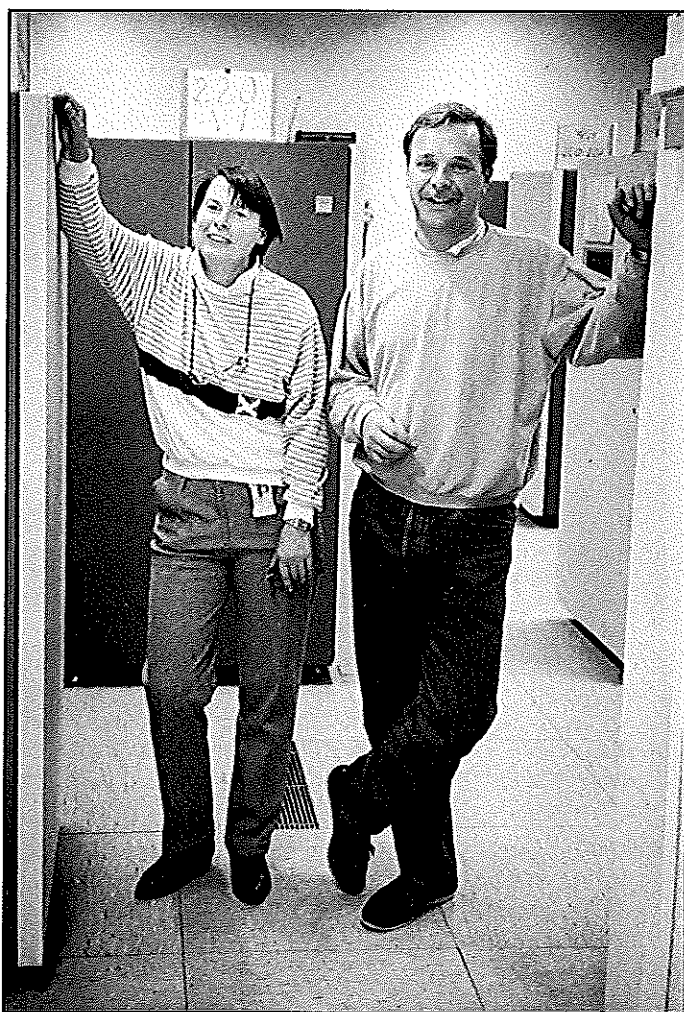
— Lagom till tipsextra var den inofficiella skattningen och kl 18 var den officiella, berättar Ingegerd Jansson.

Kylskåpet populärt

Men naturligtvis var det mycket arbete även med dump-aktiviteter, flytt av kassetter, Init och Restore. Dataiter och IBM-folk jobbade hårt.

Mest uppskattat? Ingegerds och Birgittas välfyllda kylskåp och den varma maten. De hade handlat smörgåsmat för 1 000 kronor och det gick åt. Man fick till och med köpa mer bröd, innan helgens arbeten var över.

ANNIKA LUNDBERG

—Det gick ju bra! Ingegerd Jansson, avd 2120 och Ingemar Carlsson, IBM, framför de till DB flyttade diskarna (foto: Annika Lundberg).

Björn Eliasson på avd 2160 Produktion laddar roboten i den automatiska bandhanteraren på DB med alla kassetter som flyttats.

Hänvisa din telefon när du går på lunch

Nu när talbeskedsdatorm Johanna är installerad och fungerar tillfredställande uppmanas alla dataiter att alltid hänvisa telefonen så fort man lämnar arbetsplatsen under tiden 09.00 - 16.00.

Det innebär att du även skall hänvisa din telefon vid lunch. Vi skall göra detta för att undersöka hur stor belastningen blir dels på Johanna (talbeskedsdatorm), dels i växeln när även telefonister-na har lunch.

Ta till lite extra

Om detta slår väl ut kommer vi förmodligen att uppmana alla på Volvo Göteborg att göra detsamma. När du hänvisar telefonen tag alltid till 15-30 minuter extra för att vara säker på att du alltid är på plats när hänvisningen går ut. Det är lättare för dig att häva en hänvisning, än det är för en telefonist att försöka leta upp dig eller din arbetskamrat om någon söker dig och det inte finns något besked på din telefon.

ARNE HASSELGREN

Använd Sörredsgården

Använd i första hand Sörredsgården för kurser och konferenser. Då sparar vi kostnader både för lokaler och restid, tipsar personalavdelningen.

Ring internt till Skövde

Sammankopplingen av Volvos växlar i Göteborg och Skövde beräknas vara klar i början av november. Då kan vi ringa "internt" mellan dessa två orter.

Succé för PUB-kvällen på Club Avancez

Biljetterna gick åt som smör till den PUB-kväll som Fritids-

kommittén nyligen ordnade. Biljettintäkterna på 1 000 kro-

nor går till de Volvo-anställdas U-hjälpsförening.

Fritidskommittén:

De hoppfulla arrangörerna

Fritidskommittén? Ja, det är väl brännboll och innebandy? Och så hjälper man väl till med personalfesterna?

Det här är vad Volvo Datas fritidskommitté är mest känd för. Den startades hösten 1985 som en grupp som skulle hjälpa Personal med diverse arrangemang.

— Vi fastnade snabbt för det här med friskvård och drog så igång "Utmaningen", säger Personals Sten Ramqvist, känd som pappa till kommittén.

I ett par års tid var kampen hård mellan avdelningarna om var de flitigaste motionärerna fanns.

Idag är Ulf Linnarsson, avd 2550, den som suttit med längst i kommittén. Han har främst brännbollen på sitt bord.

— Den har blivit en tradition, med en turnering på våren och en på hösten.

En annan tradition är som sagt innebandyn. Hur är det, kommer dataiterna på era arrangemang?

På ett annat sätt

— Det är väl i runda tal ett fyrtiotal deltagare, ungefär fem procent av hela Volvo Data, på våra olika turneringar, och det verkar i stort sett vara samma

Fritidskommittén visar sin spänst på Eriksbergs gröna gräs. Från vänster: Richard Widegren, 2830, Sven-Göran Johansson, 8900, Per Agblad, 2130, Pia Rasmusson, 8300, Ulf Linnarsson, 2550, Torun Bergendahl, 2980 (ersättare för Marianne Carlsson), Lars Reinholz, 2650 (för Kerstin Forsberg), Margareta Pettersson, 2450 (för Bo Blomqvist), Ewa Tuneld, 2324, och Monica Roobert, 2200 (foto: Conny Nylén).

människor. Det är allt lite synd. Grundidén med ert arbete?

— Att få dataiter att trivas ihop och lära känna arbetskamraterna på ett annat sätt än när vi pratar bitar och bytes.

— Och, tillägger han, har vi lyckats med de här fem procenten har vi i alla fall uppnått någonting.

På kommitténs ungefär månatliga möten bollas mängder med idéer av de mest skilda

slag. Men mycket rinner ut i sanden. Mest livskraftiga verkar sportevenemangen vara.

Pubafton

— Det är de som är enklast att arrangera. Och billigast. Sämt som lokalhyra och klubb för innebandyn står personal för, men blir det större arrangemang vill det till att deltagarna kan bidra själva.

Ett aktuellt icke-sportarrang-

emang har man i alla fall lyckats ordna, pubaftonen den 18 oktober två våningar ovanför Bräutigams i centrala Göteborg. Den har Pia Rasmusson, avd 8350, dragit i.

— Faller det här väl ut, blir det fler gånger — kanske 2-4 gånger om året.

Pia efterlyser liksom Ulf lite mer respons från de Volvo Data-anställda, så kommittén har något att gå efter.

— Men vi kanske har marknadsfört oss lite dåligt. Alla vet väl inte vilka som är deras representant i kommittén.

Ändå märks fritidskommittén långt utanför Göteborg.

— De tio i Jönköping, avdelning 8380, är väldigt tacksamma för att vi märker att de finns. Och det kan ju vara någon som är här i Göteborg och kan komma på ett arrangemang.

PER A J ANDERSSON

PÅ GÅNG FRÅN FRITIDSKOMMITTÉN:

- Buggkurs
- Teaterresa till Stockholm
- Bowlingkväll
- Picknick på skridskois

Och av de traditionsmättade idrotterna kommer innebandyn närmast: 9 december i Torslandahallen.

VCE ny servicetjänst på 2100/2200

Från årsskiftet inrättas en ny servicetjänst på 2100 och 2200, i samband med den officiella starten för Volvo Corporate Ethernet. Tjänsten innebär att de bägge enheterna i DA-huset kommer att få ta hand om kommunikation med DEC-miljöer.

Detta beskrivs i den kommunikationsutredning som Hans Orrheim på 2200 lett under 1989.

DEC-kunskanden har tidigare koncentrerats till 8300. Nu,

med den allt större kommunikationen mellan datormiljöerna och utbyggnaden av VCE blir det nödvändigt med en ökad DEC-kompetens också 2200. Trycket har ökat från Volvo Datas kunder som vill han en, inte flera, ställen att gå till för frågor om kommunikation.

För VCE kommer 2200 att ta hand om teknikansvaret och 2100 ansvara för driften. Till sammans kommer servicetjänsten så småningom att skötas av 4-5 personer. Dessa är tänkta att tas via viss arbetsrotation med 8300, nytilkomna aspi-

ranter och extern rekrytering.

Från årsskiftet ska lokala nätverk med minidatorer, persondatorer och arbetsstationer för konstruktion börja kopplas samman till ett gemensamt Ethernet, VCE. Möjligheterna blir allt fler att skicka data via lokala nätverk, fasta satellit-, telefon- eller datalinjer. Och utan ett samlat grepp om denna nya flora av förbindelser kommer problemen som ett brev på posten.

8300 lika stort

2100/2200 kommer dock inte att ta över allt arbete med DEC-

kommunikation. 8300 förblir lika stort och sköter även i fortsättningen saker som DEC-net och rena tillämpningar.

Hans Orrheims utredning syftade till att börja med också till att utarbeta en strategi för hela kommunikationsområdet. Det blev dock en uppgift som växte, speciellt i och med att kommunikationsproblemen runt importörer och återförsäljare inte kunde lösas bara genom interna förändringar på Volvo Data. Nu arbetar Volvo Datas största kunder med detta i samarbete med 2200.

PER A J ANDERSSON

Konsekvens av PC-projektet:

Volvo Data måste bygga upp nödvändig kompetens för 90-talet

Arbetsstationer för allt och alla kan bli morgondagens arbetsverktyg. Det innebär att de dumma terminalerna åker ut och ersätts av dessa kraftfulla persondatorer uppkopplade mot stordatorn. Och det betyder också att vi kan få dataskärmar som alltmör liknar våra vanliga överbelamrade skrivbord.

Håkan Lövgren, avd 2802, leder det så kallade PC-projektet. Det ska ta fram riktlinjer för 90-talets persondatordominerade datormiljö, och förstudien är klar nu i oktober.

Tidigare persondatorprojekt rann mer eller mindre ut i sanden, på grund av att behovet inte var så akut. Men idag är pressen hård från våra alltmör persondatoriserade kunder att Volvo Data också kan ge dem persondatorservice. Med uppbyggnaden av Volvo Corporate Ethernet blir också kommunikationen via persondatorer allt mer betydelsefull.

— Bolag som Volvo Penta, Personvagnar och Bussar har arbetat med persondatorer länge, hittills mest som skriv- och räknemaskiner och skriv-

bordssätterier. Än så länge har stödet från Volvo Datas sida varit litet. Det är därför vi planerar att bygga upp rena persondatorjänster här på företaget.

Håkan tror att det om ett par år sitter ett tiotal personer utspridda på de olika enheterna, med persondatorer/arbetsstationer som sitt område.

— Att bara bygga upp en separat avdelning löser inte problemen.

Idag finns knappt 300 arbetsstationer och andra persondatorer på Volvo Data, jämfört med närmare 650 "dumma terminaler". Enligt Håkan kan siffrorna om några år vara de omvända.

"Inte en till"

— "Inte en dum terminal till!", säger folk allmänt. Visserligen är arbetsstationer dyrare än de gamla terminalerna, men fördelarna överväger. Folk vill ha ett rönt skrivbord, också på bildskärmen. Med den nya tekniken kan man via olika fönster på skärmen låta ett antal program vara i verksamhet samtidigt, påpekar Håkan.

Han ser framtidens stordatorer mer som lagerpersonal för

Att dansa klarar de nog inte av, morgondagens persondatorer, men bra mycket annat. Och de gör det i samarbete med varandra, till skillnad från den här Macintoshen från 1985 ("Opus" av Berke Breathed, © Europa Press).

de riktigt stora datamängderna och som överkontrollanter för datahanteringen. Alltmör av det egentliga dataarbetet tas däremot över via arbetsstationerna, som med sina stora internminnen (5-30 Mb) ska kunna klara av betydligt större beräkningar än gårdagens persondatorer. I och med att datorkraften hamnar närmare an-

vändaren sjunker också svarstiderna väsentligt.

Men arbetsstationer har haft dåligt installationsstöd och krångliga inköpsrutiner jämfört med vanliga terminaler.

— Det ska det bli ändring på redan till årsskiftet, signalerar Hans Orrheim, 2200.

Ett annat problem gäller säkerheten. Decentraliseringen av datorarbetet ger helt andra krav att samordna säkerhetskopiering, hantera nya programversioner och övervaka näten.

Flera datormiljöer

— 2200 får standardisera nätprogramvaran hårdare. Det blir ännu viktigare i och med att vi kommer att satsa på flera datormiljöer, säger Håkan Lövgren.

Det är alltså inte tal om att bara satsa på en häst.

— Vi måste arbeta med det som användarna utnyttjar!

Det innebär att kompetensen måste upparbetas på närmare ett halvduzin systemmiljöer: DOS, OS/2, Mac, Unix, VMS. De har alla sina nackdelar och fördelar och kommer i med de förbättrade kommunikationsmöjligheterna att leva sida vid sida ett antal år framöver.

PER A J ANDERSSON

Sälen för femte året

1986 klarade de sig med en buss i halvformat, i vinter får man ta till två stora bussar.

Ola Strands skidresor växer. Nu ska man för femte året i rad tackla Sälenfjällen, den här gången Tandådalen.

— Man inte behöver vara Volvoanställd för att hänga med, säger Ola, avd 2310.

Resan blir av 25 till 28 januari, och priset för resa och logi blir 695:-. Liftkortet kostar 250-275 kronor.

Ola har telefon 031-66 96

Professorn i "J.P. Krax vill också till fjälls" (© Europa Press).

22 och memoid VD.OLA.
PER A J ANDERSSON

Remissen kom till slut

Tidigare i år var det stort koncernmöte om jämställdhetsarbetet på Volvo, och det gavs en programförklaring.

Remissen skulle vara inlämnad senast 18 augusti. Då hade bara ett(1) bolag svarat, och det var inte Volvo Data.

— Vi har faktiskt skickat in vår remiss, även om det tog lite tid, erkänner Berit Sernbo, ordförande i jämställdhetskommittén.

En av de viktigaste slutsatserna i programförklaringen var att jämställdhet är lönsamt. Det är nödvändigt att också tänka

kvinnligt om man vill dra full nytta av den allt större kvinnliga arbetskraften.

— Ändå värderas kvinnors arbeten sämre än mäns än idag. Fast vi har ändå nått en bit sedan 70-talet. Jämställdhetskampen är inte lika synlig idag, men diskussionsklimatet är ett helt annat. Idag driver fack och företag frågorna gemensamt.

Och remissen?

— Vi sa i princip att vi ställer upp på innehållet i programförklaringen som i raka termer uttrycker hur vi praktiskt kan jobba vidare för ökad jämställdhet".

PER A J ANDERSSON

Forskning på gång

Det pågår en hel del forskning och utveckling på Volvo Data. Här kommer vi att sammanfatta de projekt PU-rådet satsar på.

- Idag har Volvo Data en komplett analysprodukt, IC/1. Men kunderna tycker att den är dyr och inte helt perfekt. Därför håller 2900 på att testa IBM:s nya AS, samt nya QMF och SAS. Målet är bl a att kunna rekommendera en produkt.

- Antalet AS/400 väntas öka kraftigt inom Volvo. 2900 undersöker vilket behov kunderna har av IC-service på AS/400, samt leverantörernas utbud.

- DB2 version 2 har en ny funktion, grupp-granting med hjälp av RACF-grupper. 2500 försöker etablera denna funktion i ACF2, för att bl a minska lagringskostnader i DB2.

- På 2360 ska man bygga upp kompetens inom EDI.

- 2200 tar fram en teknisk kommunikationslösning för kanalkoncept och nätverk med garanterad tillgänglighet.

- 2200 undersöker också möjligheter för en "alle-mans" videokonferens-tjänst som utnyttjar telefonnätet.

- På 2230 gör man en praktisk utvärdering av nätövervakningskonceptet Net-view/PC.

- 8300 utreder möjligheterna att ta fram en ny generell dictionary-miljö på VAX-datorer.

- 8300 bygger även upp ett nytt subrutinbibliotek med moduler som är generellt användbara i utvecklingsprojekt på Volvo.

- Inom 8300 håller man dessutom på att ta fram ett avsnitt om testmetodik till metodhandboken för DEC.

Vill du veta mer om något projekt, hör av dig till memoid: FOU.

ANNIKA LUNDBERG

Volvo Data sänker priserna igen

Det lutar åt att Volvo Data sänker priserna nästa år igen. I år sänktes ju maskinpriserna med 16 procent och inför 1990 planerar man nu att sänka just maskin med ytterligare 13 procent.

— Maskinpriset har i snitt aldrig höjts sedan 1983. Anledningen till att vi nästa år inte sänker lika mycket som i år är att vi inte har fått samma volymtillväxt som tidigare, berättar Lars-Göran Axmalm på avd 2020 Marknadsutveckling.

Sparprojekt

— Vi har bl a hjälpt våra kunder att köpa mindre av oss, tex genom ett sparprojekt mot PV.

Det är ju bra om vi sänker Volvos totala kostnader.

— Det är speciellt på batchen som vi gör de riktigt kraftiga sänkningarna. På en del batchkörningar betalar man 12 kronor per uttagen resursenhet idag, medan man nästa år inte behöver betala mer än tre kronor, säger Lars-Göran Axmalm.

Volymerna viktiga

— Ingen vet idag var gränsen egentligen går. Som läget ser ut idag får vi god draghjälp av att våra leverantörer effektiviserar maskinerna mer, att vi själva effektiviserar driften, samtidigt som volymerna ökar.

— Det är volymuppgångarna som är kärnan. Utan dem skulle

vi inte kunna sänka priset alls, säger Lars-Göran Axmalm.

Svårare att hantera

— Mansidan är svårare att hantera. Vi har ju ett fast pris per timme, men det är svårt att mäta vad kunden får ut av varje köpt mantimme.

— Däremot är det högst troligt att effektiviteten ökat per mantimme under senare år, bl a på grund av Information Engineering och liknande ny teknik.

ANNIKA LUNDBERG

Serier i Terminalen!

Varje tidning med självaktning ska visst ha en serie nuförtiden, så varför inte också Terminalen?

Till slut fastnade vi för några serier som passade bra in här på Volvo Data bland alla våra datorer och skrivbord. Och ur dem har vi valt ett antal riktiga godbitar till episoder.

Vi tar serierna en i sänder och börjar med "J.P. Krax", en nutidsparodi i fjäderdräkt. Den får

ni dras med fram till julen 1990. Men först en liten presentation.

Serien kretsar kring två personer: J.P. Krax, den cigarrbolmande redaktören för tidningen Trädtoppsnoken, och hans närmaste man, "professorn".

En smula rörigt

Denne har svårt att lämna ifrån sig manus och än svårare med det där som vissa kallar ordning. Professorns skrivbord är med andra ord en smula rörigt.

Så småningom gör den nya

tekniken sitt intåg bland träd-kronorna.

Mannen bakom verket är en 41-årig amerikan vid namn Jeff MacNelly. Han är kanske mest känd för sina politiska teckningar, som gett honom Pulitzer-priset tre gånger. Dessutom har han som sagt "J.P. Krax" på sitt samvete, en serie han satte igång med 1977 och som idag finns i mer än 900 tidningar världen runt.

Nu över till dagens krax...

PER A J ANDERSSON

KRAX

Nya på Volvo Data

Lars Söderqvist har anställts på avd 2630 där han ska arbeta med kunskapsbase-
rade problem. Han har tidigare studerat vid tekniska högskolan i Linköping.

Ann-Margret Nilsson har anställts på avd 2220 som växeltelofonist och har närmast arbetat som servicekoordinator på Nokia Data AB.

Svante Neck har anställts på avd 2321 som systemutvecklare och kommer närmast från ICA Hakons dataavdelning i Västerås.

Lars-Erik Ståhl har börjat på avd 8380 i Jönköping som systemutvecklare. Han kommer närmast från SAAB Instruments AB.

Per-Axel Persson har börjat på avd 2340 som systemutvecklare och kommer närmast från ADB-kontoret i Göteborg.

Leif Nyrén har anställts som vikarie t o m slutet av december på Helpdesk inom avd 2170.

Slutar gör:

- Jonas Ahlberg, avd 2340
- Hans Sandholt, avd 8330
- Karin Mattson, avd 8210
- Tommy Carlsson, avd 8350
- Gladys Larsson, avd 2220
- Lennart Carlsson, avd 2310
- Bo L. Johansson, avd 2340

Tack!

Hjärtligt tack för den fina uppvaktningen i samband med min pensionering.

LENNART OTTOSSON

Spela badminton

Nu har du som arbetar på Volvo Data chansen att gratis spela badminton på fredags-lunchen. Ta med dig en kompis, boll och rack till:

- Stenebygården, fredagar kl 12.00 - 13.00 (fem banor att välja mellan)
- Eriksbergsgården, fredagar kl 11.00 - 12.00.

De får presentkort

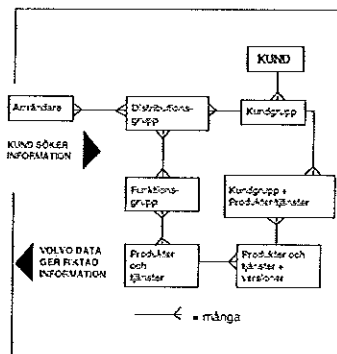
Tipstävlingen i Terminalen nr 7/89 är avgjord. Var sitt presentkort värt 100 kronor vann: Håkan Lann på avd 2302, Barbro Persson avd 2366, Göran Johansson avd 2210, Mats Baumgardt avd 2170 och Per-Anders Grösfjeld på avd 2960. Rätt tipsrad var 1, 1, 2, X. Grattis!

Nu ska det bli ordning på Volvo Datas produktinformation

Att ta fram en förteckning över Volvo Datas alla produkter och tjänster har man försökt göra tidigare, men då rann det ut i sanden.

Nu gör man inom PU-rådet ett nytt förök. Det är Karin Ek-bom i Konsultgruppen som fått det delikata uppdraget av 2800 Metoder och utbildning, att utveckla en prototyp för produktinformation till Volvo Datas kunder.

— Vi använder oss av IE/CASE-teknologin för att ta fram en första prototyp, säger Anders Persson, chef för 2800.

Datamodellen.

I samverkan med kunder har man byggt en datamodell kring vilken man skapar ett system

för hantering av produktinformation.

— Till olika kompetensområden kopplas ett antal produkter och tjänster, som i sin tur kan finnas i olika versioner med uppgifter om historik, nuläge och framtid. Kunden ska spontant kunna söka information om produkterreleaser och sedan via t ex memo få rapporter, dokument, etc.

— Volvo Data kan också ge riktad information om t ex VS Cobol II, till just dem som berörs, säger Anders Persson.

ANNIKA LUNDBERG

"Det sägs att..."

av LILIAN ORGMÄE

... att Inge Forsberg på 2500 funderar på att göra dansbandskarriär.

Det var på Bohusgården i Uddevalla som Inge Forsberg på avd 2510 Stordatorsystem, gjorde succé för några veckor sedan.

2500 ADB-teknik var som sagt på Bohusgården. På kvällen var det dans och dansbandet hette ingenting mindre än WICKS.

Upp på scenen

Om det nu var namnets slående likhet med Volvo Datas system VICS förtäljer inte historien, men Inge Forsberg tände iallafall till, stegade upp på scenen och sjöng så tillsammans med orkestern.

Det blev stor succé, så risken är stor att Volvo Data förlorar en medarbetare om nu Inge skulle bestämma sig för att bli vokalist på heltid och skaffa sig ett eget band.

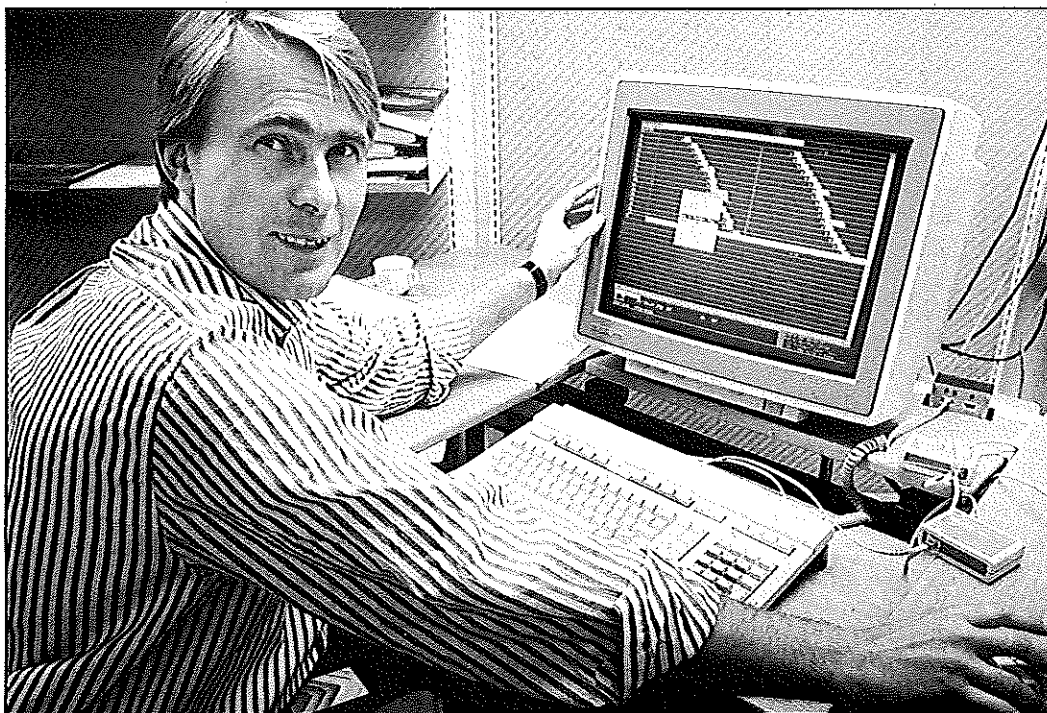
Och Inge, vad sägs om att döpa ditt dansband till VICS?

Rädda?

För övrigt kan jag rapportera att alla verkar vara vassinnigt rädda för mig numera. Vad det beror på, kan jag absolut inte förstå.

Skulle du höra någon kul historia, så hör gärna av dig till mig. Jag har memoid: LILIAN.

Carmen charmar flygvärlden

Leif Heidenfors håller en stadig hand på sin mus och den "pop-up"-meny som syns på skärmen. Carmen är en färgglad upplevelse och tycks ha gått hem hos flygbolagen (foto: Conny Nylén).

Carmen håller sakta men säkert på att bli något riktigt stort.

VTS Transportation Systems sålde i september-oktober Carmen-system till flygbolagen Swissair och Lufthansa, och därmed har det här grafiska resursplaneringssystemet fått in en rejäl fot i flygbranschen. Sedan tidigare har ju även SAS köpt Carmen.

Den här affären beräknas totalt till 45 miljoner kronor utslaget över flera år framöver, och därmed har Carmen med bred marginal redan sprängt ramarna för 1989.

Systemet utvecklades på Volvo Data men säljs idag från VTS. Carmen flyttade i fjol över för att man bättre skulle kunna marknadsföra det hela utanför Volvokoncernen. Och med flyttade de fyra projektmedlemmarna, varav Leif Heidenfors, idag marknadsansvarig för Carmen, var en.

Idag är Carmen med ett tiotal

VTS-anställda inblandade ett av de tre ben som VTS vilar på. I de två andra benen finns till exempel Taxi 80 för hantering av beställningstrafik och Vips för att rationalisera planering inom kollektivtrafiken. Men det är Carmen som växer mest — den står redan för 15 procent av VTS totala omsättning.

— Idag har vi faktiskt inte resurser till att växa snabbare än vad vi gör, säger Leif.

Carmen har idag få konkurrenter ute på världsmarknaden, som vad det gäller flyget består av de 70-80 största flygbolagen. Vid affären med Lufthansa var amerikanska AT&T den enda allvarliga konkurrenten.

— Senare i år ska vi besöka tre asiatiska flygbolag, säger Leif och antyder att man nu satsar mest på flygsektorn.

Europa och Asien

— Vi vill först bygga oss stora på Europa och Asien. Sedan kan vi börja tänka på USA, den största flygmarknaden.

Det var dock inte inom flyget det började. Första ordern togs redan 1985, innan Carmen ens

fått sitt namn, då Sveriges Radio hörde av sig för ett planeringssystem. SR lär sedan ha tjänat in kostnaderna för systemet bara på något år.

— De vill nu köpa ett nytt Carmensystem från oss, säger Leif, och brittiska BBC som vi länge har haft kontakt med är också intresserade.

Ett liknande område är sjukvården, där det också gäller att få en överblick för att på bästa sätt kunna utnyttja personal, utrustning och lokaler.

— Där tvingas vi än så länge ligga lågt, även om Gävle lasarett exempelvis är på gång.

Flera system

Så det saknas inte marknader för Carmen, som ju inte är ett utan flera system, eller snarare typer av system. Det kan vara för bemanning av flygplan, utnyttjande av flygsimulatorer eller flygruttsläggning, och därför kan kunden ta bara det han eller hon behöver.

Carmen säljs som ett paket, med arbetsstationer (idag Hewlett-Packard), system och systemstöd. Systemet har idag

en gemensam kärna, runt vilken de olika marknaderna och företagens egna önskemål byggs på till att bli den färdiga produkten i paketet.

Hela systemområdet kan kallas datorstödd resursplanering med interaktiv grafik. Och det är också vad Carmen, det vackra namnet, egentligen står för: Computer-Aided Resource Management Systems.

— Vi försökte först kalla det Carm-system, men det lät inte så bra. Namnet Carmen har däremot slagit. Folk känner igen det och kommer ihåg det, säger Leif nöjt.

— Många går direkt från papper, penna och suddgummi direkt över till vårt system. Vi har också tagit deras linjalritade scheman och lagt upp dem på datorskärmen. De har sedan sagt "Precis så vill vi ha det".

Planerarna känner sig hemmastadda med Carmen på skärmen. Men nu kan de också dra fördel av datorteknikens möjligheter att hålla reda på alla konsekvenser som varje förändring i ett komplicerat schema ger.

En kombination

— Carmen är en kombination av matematik, datorteknikens möjligheter med databassökning med mera, interaktiv grafik och inte minst det mänskliga kunnandet, säger Sune Eriksson, en av utvecklarna av Carmen på Volvo Data. Förut trodde man att man kunde lösa alla problem med hjälp av matematik, men det kan man inte. Och datorn kan inte förutse det oförutsägbara.

Carmen arbetar med fönster, mus och från och med årsskiftet också med rullgardinsmenyer enligt den nya Motif-standarderna inom Unix-världen. Man har alltså satt höga krav på användarvänligheten, vilket också inneburit att SAS i Stockholm kunnat använda svenska menyer och Lufthansa i Frankfurt menyer på tyska.

PER A J ANDERSSON

NÄSTA NUMMER

Manusstopp: 6 november 1989

Skicka dina tips och artiklar till
MEMOID: VD.TERMINAL